

15

בשעת פטירתו של רבי
זקנינו הצדיק רבי משה
גדלי יודע לפני שיעתו בעשר אצבעות
בזורה ולא נחניתו אפילו באצבע קטנה וזו
רצון מלפניך שיהא שלום במנוחתו יצתה
מי"ב ב"ק ואמרת "יבא שלום יגדלו על משכבותם
מ"ב באמית (ק"ט)

17

ר"ח טבת שהוא בחנוכה בודאי מקבל הר"ח הארות
הנרות על כל ימי החודש כי בראש תלוי כל החודש.
ויתכן לרמוז מה שמדליקין ל"ו נרות שהנרות מאירין
ל"ו יום מתחלת חנוכה עד סוף טבת. ושמעתי מפי
מו"ז ז"ל כי טבת מלשון הטבת הנרות עכ"ל. ויתכן
לפרש כמ"ש בספרים כי ימי טבת הם ימי הסתר
ולכן הקדים הרפואה שע"י הנרות מאירין גם ימי
חושך אלו ואור כי טוב:

אלה אמר גנינה
ג' א

11

בריתא העבר רצונך מפני רצון שמים שכן מצונו ליעקב שלא
נשק ליוסף: (גמ' א) אמאי לא נשק ליה סבר דילמא אידי דגלה אשעיניה נשי אנב
שופייה דכתיב (עג) וירא אליו ויפול על צואריו איהו בעי למינשקיה ולא שבקיה
דכתיב (עג) ויבך על צואריו עד היינו דכי נת נפשיה נשקיה דכתיב (עג) ויבך
עליו וישק לו אמר תלתין ותשע שנים קמיה ולא נשקיה לפימה דאבא והשתא
קברנא ליה ולא נשקיה ליה והיינו דכתיב (עג) וירא ישראל את בני יוסף ויאמר
מי אלה אמר עד השתא לא ידע מאן אינון אלא דשייליה אם (לא) איתילדו
בכתובה וכיון דחזייה כתובה אתבא רעתיה ונשקינהו בריל יוסף

מ"ב ב"ק ד"ה יג
ס"ב

12

מו"ד אנכי ארד עמוך וכו' ויוסף ישית
ידו על עיניך.

יתכן כי אמר לו שכל זמנך בעינו ובעיניו
השכליים על הכליה מן הענין שצריך לירד
מצרימה ולעלות, כי מה זה תכלית וסיבה לאיזו
שלמות? שלאברהם אמר לילך לארץ כנען
להישאר שם בארץ המיוחדת לו, אך לילך
למצרים — מה זה תכלית? אמר כי הענין של
"יוסף ישית ידו על עיניך", שזה הענין יעצום
עיניך שכל תחקור וכל תסתכל אחרי דרכי
ההשגחה כי רמו. כי מי מילל זה אשר הצער
של יוסף יהא לתכלית נרצה כזה, שידור במצרים
ויהי לשליט, ויפרסם דעות צודקות, וכל הארץ
יהיו כפופים לו. הלא זה הענין די לשום יד
ולכסות? השקפת עיניך והבטת הבנתך
המוחשת. וזה על דרך הצחות. שן חכמי
י"ג

18

א ב צ ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ט י"ב
א ב צ ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ט י"ב
א ב צ ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ט י"ב
א ב צ ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ט י"ב

19

ההנהגה אתו הרש רבי
וישפחתם בר יושי"ו כי נר מצות והורה אור תלה
הכתוב את המצוה בנר ואת ההורה באור
את המצוה בנר לומר לך מה נר אינה
"מנוחה אלא לפי שעה אף מצוה אינה מנוחה
אלא לפי שעה ואת ההורה באור לומר לך
מה אור "מנוח לעולם אף הורה מנוחה לעולם
ויאמר "בתהלכך הנחה אותך וכו'

בתהלכך הנחה אותך זה העוה"ו בשבבך תשמור עליך זו מיתה הקיצות
היא תשיחך לעתיד לבא מושל לאדם שהיה מהלך באישן לילה ואפילה ומחירא
מן הקיצים ומן הפהתים ומן הברקנים ומחיה רעה ומן (6) הליסטין ואינו יודע
באיזה דרך מהלך נודמנה לו אבוקה של אור ניצל מן הקיצים ומן הפהתים
ומן הברקנים ועדיין מתירא מחיה רעה ומן הליסטין ואינו יודע באיזה דרך
מהלך "כיון שעלה עמוד השחר ניצל מחיה רעה ומן הליסטין ועדיין אינו
יודע באיזה דרך מהלך הנוע לפרשת דרכים ניצל מכולם

מ"ב ס"א ט"א

13

יחל יעקב לצות את בניו ויאסף הקליו אליהם ויגוע
א ב ו יאסף את יעמיו ויפול יוסף ערפינו אביו ויבך עליו ושקלו ויצו
יוסף את יעקב ואת הרפאים לחנט את אביו ויחנטו הרפאים
את ישראל וימלאו ארבעים יום כי כן ימלאו ימי החגשים
ויבכו אתו מצרים שבעים יום:

20

בלכתך לאיבוד
צדך ואסתרתיך לא תפטר: החוק במוסר אליהם נצלה כי
היא חזרה:

14

הבטיחו כי זרעו הוא יעקב ובניו, ידעו זה הסוד של שמע
ישראל שהם כ"ה אותיות. וזה כ"ה יהיה זרעך, כי במדת כ"ה סוד הייחוד. לפי שהתורה כולה
היא סוד הייחוד, ולכן אמר כ"ה אמר ה' (שמות ד, כב), בתורה. וכ"ה אמר ה' (ישעי' ג, ז), בדברי
הנביאים.

15

ישראל בטח בך עין יעקב אל ארץ חן ותירוש אף ישמי
יערפו של: אשריך ישראל כי כמון עם נישע ביהנה מן צורך
ואשרי חרב גאותך וכחשני איבך לך ואתה על במותימו
הדרך:

21

ג"מ נאמר גנינה

16

חנוכה קורין כנשיאים זאת חנוכה המזבח. כי
השבטים והנשיאים המשיכו הקדושה לכל
הדורות ולכל המקומות ומאחר שכתוב זאת חנוכה
משמע שהוא נשאר לעולם. וכי קערות כסף י"ב.
מזדקי י"ב. כפות י"ב. הם ל"ו כלים. ובודאי הם
כלים שכל העולם עומד עליהם. וכמו שמצינו ל"ו
צדיקים שהעולם עומד עליהם כדאיתא בגמ' בפסוק
אשרי כל חוכי לו. וכמו כן ל"ו נרות שבחנוכה.
ונראה שהם הששת ימי המעשה ושלישים ימי חודש.
כי כל אלה הדברים אינם במקרה והקב"ה סידר
עולמו להיות כל שבוע סדר מיוחד. כל יום ויום
ההנהגה באופן אחר. וכמו כן כל יום ויום
מן החודש הנהגה מיוחדת עפ"י הילוך צבא השמים
חמה ולבנה וכוכביהם. ולכל זה יש שרשים עליונים

ביאדרת אליהו, ריש פרישת דברים, ביאר רבנו כי הפסוקים הראשונים
אשר בכל חמשת חלקי התורה רומזים המה על המנוחה. פסוק ראשון ע
ספר בראשית יש בו ז' תיבות, נגד ז' קני מנוחה. בפסוק ראשון של יואס
שמות"י י"א תיבות, נגד י"א כפתורים, ב"ויקרא אל משה וכו"י ט' תיבות, נ
ט' פרחים. ב"וידבר ה' אל משה במדבר וכו"י י"ז תיבות, ועם הכולל ה
י"ח, נגד י"ח טפחים גובה המנוחה, וב"אלה הדברים" כ"ב תיבות. נגד כ'
גביעים.

ואני שמעתי משמו, שזהו שרמז הנדרש על מאמר ויאמר אלקים
אור, "הה"ד פתח דבריך יאיר", רצונו בזה לרמז על פתח דברי התורה, הק
הפסוקים הראשונים אשר בחמשה חלקי התורה, כי המה רומזים
המנוחה.

ס"ג א"מ ש"מ
ג' א

אלה אמר גנינה
ג' א